

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«ФІТОПАТОЛОГІЯ»

1. Загальна інформація про навчальну дисципліну	
Спеціальність	Н1 «Агрономія»
Освітньо-професійна програма	«Агрономія»
Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Повна офіційна назва закладу вищої освіти	Заклад вищої освіти «Подільський державний університет»
Факультет (Інститут)	Факультет агротехнологій і природокористування
Кафедра	Кафедра землеробства, ґрунтознавства та захисту рослин
Обсяг дисципліни, кредити ЄКТС/години	4 кредити ЄКТС / 120 год.
Мова викладання	Українською мовою
Інформація про викладача дисципліни	Григор'єв Василь Миколайович, кандидат сільськогосподарських наук, старший науковий співробітник https://pdatu.edu.ua/pro-universytet/kafedra-zemlerobstva-gruntoznavstva-ta-zakhystu-roslyn.html Електронна пошта: hryhoriev@pdatu.edu.ua Номер телефону: +38(097) 7092700
2. Місце навчальної дисципліни в освітній програмі	
Статус дисципліни	Обов'язкова
Передумови для вивчення дисципліни	Вивчення навчальної дисципліни «Фітопатологія» ґрунтується на вивченні дисциплін: «Ботаніка», «Мікробіологія», «Фізіологія», «Агрометеорологія», «Ґрунтознавство з основами геології».
Політика дисципліни	Академічна доброчесність. Відповідно до принципів академічної доброчесності та нормативних документів ЗВО «ПДУ» щодо політики академічної доброчесності, очікується, що роботи здобувачів будуть їх оригінальними дослідженнями та міркуваннями. Здобувачі, відповідально ставитимуться щодо дотримання норм законодавства про авторське право, вказуватимуть посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей, уникатимуть фальсифікації або фабрикації інформації. Здобувач вищої освіти повинен дотримуватись Кодексу академічної доброчесності у Закладі вищої освіти «Подільський державний університет» https://www.pdatu.edu.ua/images/public-info/kodeksakaddob.pdf Відвідування занять. Обов'язковим є відвідування усіх видів занять. За об'єктивних причин (хвороба, карантин, індивідуальний графік, тощо) навчання може проходити в он-лайн форматі. Здобувачі обов'язково мають дотримуватись строків визначених для виконання усіх видів письмових робіт що передбачені під час вивчення дисципліни.

	<p>Визнання результатів попереднього навчання. У випадку, якщо здобувач освіти отримав знання у неформальній та інформальній освіті, зарахування результатів навчання здійснюється згідно Положення про порядок визнання результатів навчання, отриманих шляхом неформальної та/або інформальної освіти https://pdatu.edu.ua/images/navchalna-robota/planuvannya-ta-organizaciya/p13012206.pdf. Зокрема, якщо їх тематика відповідає змісту навчальної дисципліни (окремій темі або змістовому модулю). В неформальній освіті:</p> <ul style="list-style-type: none"> - закінчення професійних курсів, семінарів або тренінгів, тематика яких відповідає змісту освітнього компоненту (окремій темі або змістовому модулю). <p>В інформальній освіті:</p> <ul style="list-style-type: none"> - наявність наукової публікації; - волонтерська діяльність. <p>Перезарахування результатів навчання отриманих під час здобуття попередньої освіти здійснюється відповідно до Положення про організацію освітнього процесу у Закладі вищої освіти «Подільський державний університет» https://www.pdatu.edu.ua/images/navchalna-robota/planuvannya-ta-organizaciya/p04062022.pdf?ver=18022201</p>
--	--

3. Мета навчальної дисципліни

Метою вивчення навчальної дисципліни «Фітопатологія» є формування у студентів системи теоретичних знань та практичних навичок щодо діагностики хвороб сільськогосподарських культур, організації і проведенні профілактичних і терапевтичних заходів попередження та обмеження їх розвитку.

У процесі вивчення дисципліни «Фітопатологія» у здобувачів формуються наступні компетентності:

ІК	Здатність розв'язувати складні задачі і вирішувати проблеми у сфері агрономії при здійсненні професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій, які характеризуються комплексністю та невизначеністю умов.
ЗК 6	Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
ЗК 7.	Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
ЗК 11.	Прагнення до збереження навколишнього середовища.
СК 1.	Здатність використовувати базові знання основних підрозділів аграрної науки (рослинництво, землеробство, селекція та насінництво, агрохімія, плідівництво, овочівництво, ґрунтознавство, кормовиробництво, механізація в рослинництві, захист рослин).
СК 4.	Здатність застосовувати знання та розуміння фізіологічних процесів сільськогосподарських рослин для розв'язання виробничих технологічних задач.
СК 7	Здатність науково обґрунтовано використовувати добрива та засоби захисту рослин з урахуванням їх хімічних і фізичних властивостей та впливу на навколишнє середовище.

4. Зміст навчальної дисципліни

Змістовий модуль . Загальна фітопатологія

Тема 1. Вступ. Досягнення та перспективи розвитку науки фітопатологія

Тема 2. Гриби – збудники хвороб рослин

Тема 3. Бактерії, актиноміцети, мікоплазми, рикетсії – збудники хвороб рослин Віруси і віроїди – збудники хвороб рослин	
Тема 4. Основні принципи і методи захисту рослин від хвороб	
Змістовий модуль 2. Хвороби зернових та зернобобових культур	
Тема 1. Хвороби пшениці	
Тема 2. Хвороби ячменю	
Тема 3. Хвороби жита. Хвороби вівса	
Тема 4. Хвороби кукурудзи	
Тема 5. Хвороби сої. Хвороби гороху	
Змістовий модуль 3. Хвороби олійних та технічних культур	
Тема 1. Хвороби буряків цукрових	
Тема 2. Хвороби соняшнику	
Тема 3. Хвороби ріпаку. Хвороби льону.	
Тема 4. Хвороби картоплі	
Змістовий модуль 4. Хвороби овочевих культур	
Тема 1. Хвороби капустяних овочевих культур.	
Тема 2. Хвороби пасльонових овочевих культур.	
Тема 3. Хвороби гарбузових овочевих культур	
Тема 4. Хвороби цибулинних овочевих культур Хвороби зонтичних овочевих культур.	
Змістовий модуль 5. Хвороби плодових та ягідних культур.	
Тема 1. Хвороби зерняткових плодових культур. Хвороби кісточкових плодових культур	
Тема 2. Хвороби винограду	
Тема 3 Хвороби смородини та агрусу. Хвороби суниць і малини	
5. Очікувані результати навчання навчальної дисципліни	
Після успішного вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти зможе:	
ПРН 9.	Володіти на операційному рівні методами спостереження, опису, ідентифікації, класифікації, а також культивування об'єктів і підтримання стабільності агроценозів із збереженням природного різноманіття.
ПРН 10.	Аналізувати та інтегрувати знання із загальної та спеціальної професійної підготовки в обсязі, необхідному для спеціалізованої професійної роботи у галузі агрономії.
6. Види навчальних занять	
Видами навчальних занять при вивченні дисципліни є лекції (Л), лабораторні заняття (ЛЗ) та самостійна робота (СР).	
7. Методи навчання	
Словесні методи (лекція, розповідь-пояснення, бесіда проблемнопошукового характеру, діалог); наочні методи (пояснювально-ілюстративний), практичні методи (робота з навчально-методичною літературою, виконання лабораторних завдань та самостійної роботи; методи формування пізнавальних інтересів (створення ситуації інтересу, навчальні дискусії; метод використання життєвого досвіду, проєктування професійних ситуацій); методи стимулювання, мотивації й обов'язку (роз'яснення мети навчального предмета, висування вимог до вивчення предмета, оперативний контроль); комп'ютерні і мультимедійні методи (використання мультимедійних презентацій, дистанційне навчання).	

8. Методи та критерії оцінювання

8.1 Критерії оцінювання

В освітньому процесі Університету використовуються такі види контролю: поточний, семестровий (підсумковий) та підсумкова атестація здобувачів вищої освіти. Оцінювання здобувачів здійснюється за накопичувальною 100-бальною системою.

Поточний контроль здійснюється під час проведення навчальних занять і має на меті перевірку рівня засвоєння здобувачів освіти навчального матеріалу. Форма проведення поточного контролю визначаються з урахуванням змісту накопичувальної системи оцінювання.

У межах поточного контролю здобувач вищої освіти може набрати 60 балів. Розподіл балів, які можуть набрати здобувачі зазначені у відповідній робочій програмі.

Оцінювання самостійної роботи здобувачів, яка передбачена в темі поряд з аудиторною роботою, здійснюється під час поточного контролю теми на відповідному лабораторному занятті. За відсутності лабораторного заняття в окремих темах, самостійна робота може бути оцінена викладачем на будь-якому наступному занятті на протязі спеціально відведеного часу (10 хвилин до завершення лабораторного заняття) шляхом усного опитування.

Семестровий контроль з даної дисципліни здійснюється у формі екзамену, в обсязі навчального матеріалу, визначеного робочою програмою навчальної дисципліни і в терміни, встановлені робочим навчальним планом, індивідуальним навчальним планом здобувача. Проводиться в вигляді тестів. Перелік тестових питань розміщений в електронному навчальному курсі в системі Moodle.

На тестовий контроль винесено 40 питань. Максимальна кількість – 40 балів мінімальна 24 бали (60%).

Підсумкова оцінка з навчальної дисципліни обчислюється шляхом додавання набраних здобувачем вищої освіти балів з поточного та семестрового контролю. Підсумкова оцінка виставляється у відомості обліку успішності, індивідуальному навчальному плані.

Оцінювання результатів навчання здобувачів освіти здійснюється за 100-бальною шкалою. Відповідність семестрової рейтингової оцінки в балах оцінці за національною шкалою та шкалою ECTS відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу в Закладі вищої освіти «Подільський державний університет» <https://pdatu.edu.ua/images/navchalna-robota/planuvannya-ta-organizaciya/p04062022.pdf?ver=18022201>

Критерієм успішного проходження здобувачем вищої освіти оцінювання результатів навчання є досягнення ним мінімального порогового рівня оцінок за кожним запланованим результатом навчання освітнього компонента та мінімального порогового рівня оцінки за освітнім компонентом загалом, яких складає 60 % від максимально можливої кількості балів.

8.2 Методи оцінювання

Усні (індивідуальне опитування, фронтальне опитування, співбесіда), письмові (тести), комп'ютерні (презентації доповідей, робота у системі Moodle), самоконтроль, самоаналіз.

9. Ресурсне забезпечення навчальної дисципліни

Засоби навчання	Навчальний процес потребує наступних засобів навчання: <ul style="list-style-type: none">– мультимедійне обладнання;– комп'ютерна система та мережа;– презентаційний матеріал лекцій;– методичні вказівки до виконання лабораторних робіт. Робочий зошит;– навчальні фільми.
Інформаційне навчально-методичне забезпечення	Рекомендовані джерела інформації Базова <ol style="list-style-type: none">1. Марков І.Л. Фітопатологія: підручник / Марков І.Л., Башта О.В., Гентош Д.Т., Глим'язний В.А., Дерменко О.П., Черненко Є.П. ; за ред. канд. біол. наук, проф. І. Л. Маркова. – Київ: Ліра, 2020. – 548 с.2. Марков І.Л. Фітопатологія: підручник / І. Л. Марков [та ін.] ; за

ред. канд. біол. наук, проф. І. Л. Маркова. – Київ: Фенікс, 2015. – 455.

3. Пересипкін В.Ф. Сільськогосподарська фітопатологія: підручник. / В.Ф. Пересипкін – Київ: Аграрна освіта, 2000. – 415 с
4. Марков І. Л. Практикум із сільськогосподарської фітопатології : навч. посібн. / І. Л. Марков ; Нац. ун-т біоресурсів і природокористування України. – К. : ННЦ Ін-т аграр. економіки, 2011. – 527 с.

Допоміжна :

1. Загальна фітопатологія [Текст] : навч. посібник / В. В. Горяїнова [та ін.]; Держ. біотехнол. ун-т. - Житомир : ПП "Рута", 2023. – 377 с. <https://files.znu.edu.ua/files/Bibliobooks/Inshi76/0056678.pdf>
2. Перелік пестицидів та агрохімікатів дозволених до використання в Україні (видається щорічно або з доповненнями).
3. Федоренко В. П. Стратегія і тактика захисту рослин : [монографія]. Т. 2. Тактика / В. П. Федоренко, І. Л. Марков, Є. Ю. Мордерер; ред.: В. П. Федоренко. – Київ, 2015. – 784 с.

Інформаційні ресурси

1. Електронний навчальний курс «Фітопатологія» в системі дистанційного навчання Moodle <http://pdatu.net.ua/course/view.php?id=873>
2. Фітопатологія. Конспект лекцій. Вид. 2-ге, випр. і доп. / укл. С. Г. Літвіненко, В.В. Буджак. Чернівці: Чернівецький нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2022. 92 с. https://archer.chnu.edu.ua/bitstream/handle/123456789/6028/KONSP_ECT_FITOPAT_2021_11_A5.pdf?sequence=1&isAllowed=y
3. Пінчук Н.В., Вергелес П.М., Коваленко Т.М., Окрушко С.Є. Загальна фітопатологія: Навч. посіб. / За ред. Н.В. Пінчук: - Вінниця, 2018. – 272 с. <http://repository.vsau.org/getfile.php/21042.pdf>
4. Освітньо-професійна програма «Агрономія» для підготовки здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю Н1 «Агрономія» <https://www.pdatu.edu.ua/images/navchalna-robota/opp/opp25/opp-b-agro-1-agronomy.pdf?v=03>